

ANDRZEJ PIECHOCKI
ANNA DYDUCH-FALNIOWSKA

MIĘCZAKI MAŁŻE

Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne

Wydawnictwo
Naukowe
PWN

POLSKIE TOWARZYSTWO HYDROBIOLOGICZNE

**FAUNA SŁODKOWODNA
POLSKI**

**Wydawnictwo założone przez
prof. dra T. JACZEWSKIEGO i prof. dra T. WOLSKIEGO**

ZESZYT 7 A

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN

ANDRZEJ PIECHOCKI, ANNA DYDUCH-FALNIOWSKA

Mięczaki (*Mollusca*)

Małże (*Bivalvia*)

(ze 107 rysunkami w tekście)

WARSZAWA 1993

Redaktor Naczelny

Andrzej PRĘCHOCKI

Sekretarz Redakcji

Wojciech JURASZ

Rada Redakcyjna

Andrzej GIZIŃSKI, Krzysztof JAŁDZEWski (przewodniczący), Krzysztof KASPRZAK, Andrzej KOWNACKI,
Stanisław RADWAN, Anna STANCIZYKOWSKA.

Adres Redakcji

Katedra Zoologii Bezkręgowców i Hydrobiologii
Uniwersytetu Łódzkiego
ul. Banacha 12/16, 90-237 Łódź

Recenzenci zeszytu 7A Adolf RIEDEL i Jan RAFALSKI

Redakcja naukowa zeszytu 7A Jan IGOR RYBAK

Rysunki wykonała Ewa ZAJĄCZKOWSKA-MATUSIAK

Redaktor PWN ELŻBIETA BETLEJEWSKA

CIP — Biblioteka Narodowa
Pręchocki Andrzej, Dyduch-Falniowska Anna
Mięczki <Mollusca>, małże <Bivalvia> /
Andrzej Pręchocki, Anna Dyduch-Falniowska . —
[Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne] . —
Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1993. — (Fauna
Ślaskowodna Polski ; z. 7 A)

© Copyright by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1993

ISBN 83-01-11005-8

ISSN 0071-4089

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN

skład i łamanie: **GP-BIT** Warszawa ul. Marymóncka 34

Druk i oprawa: Drukarnia — Warszawa, ul. Potażowa 8.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	7
II. Część ogólna	10
1. Charakterystyka małży i ich podział systematyczny	10
2. Pochodzenie i rozwój ewolucyjny	20
3. Muszla	29
Rola i budowa 24. Wielkość i kształt 24. Dymorfizm płciowy 32. Biometria i jej użyteczność w systematyce 33	
4. Budowa ciała	33
Morfologia części miękkich 33. Układ pokarmowy 45. Układ krążenia, 47. Układ oddechowy 50. Układ rozrodczy 54. Układ wydalniczy 55. Układ nerwowy i na- rządy zmysłów 58	
5. Biologia	60
Odżywianie się i proces filtracji 60. Ruch i rozprzestrzenianie się 62. Odporność na wysychanie 65. Biologia rozrodu 66. Powiązania małży z innymi organizmami 69	
6. Ekologia	73
7. Znaczenie praktyczne	80
8. Zbieranie, konserwowanie, przechowywanie i hodowla małży	82
9. Stan poznania małży Polski	84
10. Zagrożenie i ochrona małży w Polsce	87
III. Część szczegółowa	92
— Klucz do oznaczania rodzin	93
— <i>Margaritiferidae</i>	93
— <i>Unionidae</i>	95
— <i>Dreissenidae</i>	120
— <i>Sphaeriidae</i>	124
IV. Piśmiennictwo	186
V. Skorowidz nazw taksonomicznych polskich	196
VI. Skorowidz nazw taksonomicznych łacińskich	198